

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI (EU) 2016/681,**annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016,****matkustajarekisteritietojen (PNR) käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 82 artiklan 1 kohdan d alakohdan ja 87 artiklan 2 kohdan a alakohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Komissio hyväksyi 6 päivänä marraskuuta 2007 ehdotuksen neuvoston puitepäätökseksi matkustajarekisterin (PNR) käytöstä lainvalvontatarkoituksiin. Lissabonin sopimuksen tultua voimaan 1 päivänä joulukuuta 2009 komission ehdotuksesta, jota neuvosto ei ollut kyseiseen päivään mennessä hyväksynyt, tuli kuitenkin vanhentunut.
- (2) Asiakirjassa ”Tukholman ohjelma – Avoin ja turvallinen Eurooppa kansalaisia ja heidän suojeluun varten” ⁽³⁾ komissiota kehoitetaan esittämään ehdotus matkustajarekisteritietojen (PNR) käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista, tutkimista ja niitä koskevia syytetoimia varten.
- (3) Komissio hahmotteli asiaa koskevan unionin politiikan keskeisiä piirteitä 21 päivänä syyskuuta 2010 antamassaan tiedonannossa matkustajarekisteritietojen (PNR) siirtoa kolmansiin maihin koskevasta kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta.
- (4) Neuvoston direktiivillä 2004/82/EY ⁽⁴⁾ säännellään ennalta annettavien matkustajatietojen (API-tiedot) siirtämistä toimivaltaisille kansallisille viranomaisille lentoliikenteen harjoittajien toimesta rajavalvonnan parantamiseksi ja laittoman maahanmuuton torjumiseksi.
- (5) Tämän direktiivin tavoitteina on muun muassa varmistaa turvallisuus, suojella ihmisten elämää ja turvallisuutta sekä luoda matkustajarekisteritietojen suojelua koskeva oikeudellinen kehys toimivaltaisten viranomaisten suorittamaa tietojenkäsittelyä varten.
- (6) PNR-tietojen tehokas käyttäminen muun muassa vertailemalla PNR-tietoja erilaisiin etsittyjä henkilöitä ja esineitä koskeviin tietokantoihin on tarpeen terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämisen, paljastamisen ja tutkimisen sekä tällaisiin rikoksiin liittyvien syytetoimien kannalta ja siten sisäisen turvallisuuden parantamiseksi, todisteiden hankkimiseksi ja tarvittaessa rikollisten apureiden ja rikollisverkostojen paljastamiseksi.
- (7) PNR-tietojen arvioinnin avulla on mahdollista yksilöidä henkilöitä, joita ei ole epäilty osallisuudesta terrorismirikoksiin tai vakavaan rikollisuuteen ennen sellaista arviointia, ja joiden suhteen toimivaltaisten viranomaisten

⁽¹⁾ EUVL C 218, 23.7.2011, s. 107.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 14. huhtikuuta 2016 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä) ja neuvoston päätös, tehty 21. huhtikuuta 2016.

⁽³⁾ EUVL C 115, 4.5.2010, s. 1.

⁽⁴⁾ Neuvoston direktiivi 2004/82/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, liikenteenharjoittajien velvollisuudesta toimittaa tietoja matkustajista (EUVL L 261, 6.8.2004, s. 24).

olisi tehtävä lisätutkimuksia. PNR-tietojen avulla voidaan puuttua terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden uhkaan eri tavoin kuin muuntyyppisiä henkilötietoja käsittelemällä. Jotta voidaan varmistaa, että PNR-tietoja käsitellään vain siinä määrin kuin on tarpeen, arviointiperusteiden laatiminen ja soveltaminen olisi rajoitettava kattamaan terrorismirikokset ja vakavat rikokset, joiden kohdalla kyseisten perusteiden käyttö on asianmukaista. Lisäksi arviointiperusteet olisi määritettävä niin, että järjestelmä yksilöi mahdollisimman vähän viattomia henkilöitä.

- (8) Lentoliikenteen harjoittajat keräävät ja käsittelevät jo matkustajien PNR-tietoja omia kaupallisia tarkoituksiaan varten. Tällä direktiivillä ei pitäisi velvoittaa lentoliikenteen harjoittajia keräämään tai säilyttämään mitään uusia matkustajatietoja eikä velvoittaa matkustajia antamaan mitään uusia tietoja lentoliikenteen harjoittajille nykyään annettavien tietojen lisäksi.
- (9) Jotkin lentoliikenteen harjoittajat säilyttävät keräämiään API-tietoja osana PNR-tietoja, toiset taas eivät. PNR-tietojen käyttö yhdessä API-tietojen käytön kanssa tuo lisäarvoa auttamalla jäsenvaltioita yksilön henkilöllisyyden tarkistamisessa, mikä vahvistaa tarkistuksen tuloksen arvoa lainvalvonnan kannalta ja minimoi viattomien henkilöiden tarkastukset ja tutkimisen. Tämän vuoksi on tärkeää varmistaa, että kun lentoliikenteen harjoittajat keräävät API-tietoja, ne siirtävät tiedot riippumatta siitä, säilyttävätkö ne API-tietoja eri teknisin keinoin kuin muita PNR-tietoja.
- (10) Terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista, tutkimista sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten on erittäin tärkeää, että kaikki jäsenvaltiot antavat säännöksiä, joissa vahvistetaan EU:n ulkopuolisia lentoja suorittaville lentoliikenteen harjoittajille velvollisuus siirtää kaikki kerätyt PNR-tiedot, myös API-tiedot. Jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus laajentaa tämä velvollisuus EU:n sisäisiä lentoja suorittaviin lentoliikenteen harjoittajiin. Nämä säännökset eivät saisi rajoittaa direktiivin 2004/82/EY soveltamista.
- (11) Henkilötietojen käsittelyn olisi oltava oikeassa suhteessa tämän direktiivin erityisiin turvallisuustavoitteisiin nähden.
- (12) Tässä direktiivissä sovellettavan terrorismirikosten määritelmän olisi oltava sama kuin neuvoston puitepäätöksessä 2002/475/YOS⁽¹⁾. Vakavan rikollisuuden määritelmän olisi katettava tämän direktiivin liitteessä II luetellut rikollisuuden muodot.
- (13) PNR-tiedot olisi siirrettävä asianomaisen jäsenvaltion nimetyille matkustajatietoyksikölle, jotta voidaan varmistaa selkeä toimintatapa ja vähentää lentoliikenteen harjoittajille aiheutuvia kustannuksia. Matkustajatietoyksiköllä voi olla eri toimipaikkoja yhdessä jäsenvaltiossa, ja jäsenvaltiot voivat myös yhteisesti perustaa yhden matkustajatietoyksikön. Jäsenvaltioiden olisi vaihdettava tietoja keskenään asiaankuuluvien tiedonvaihtoverkkojen kautta, jotta voidaan helpottaa tietojen jakamista ja varmistaa yhteentoimivuus.
- (14) Jäsenvaltioiden olisi vastattava PNR-tietojen käyttämisestä, säilyttämisestä ja vaihtamisesta aiheutuvista kustannuksista.
- (15) Laadittaessa matkustajatietoyksikölle toimitettavien PNR-tietojen luetteloa olisi otettava huomioon terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista, tutkimista sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia koskevat viranomaisten oikeudet vaatimukset, jotta voidaan parantaa unionin sisäistä turvallisuutta ja suojata perusoikeuksia, erityisesti oikeutta yksityisyyden ja henkilötietojen suojaan. Tätä varten olisi sovellettava Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä 'perusoikeuskirja'), yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä tehdyn yleissopimuksen (jäljempänä 'yleissopimus N:o 108') ja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen (jäljempänä 'Euroopan ihmisoikeussopimus') mukaista korkeaa tasoa. Nämä luettelot eivät saisi perustua henkilön rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, ammattiliiton jäsenyyteen eivätkä terveydentilaa, sukupuolielämää tai sukupuolista suuntautuneisuutta koskeviin tietoihin. PNR-tietojen olisi sisällettävä ainoastaan matkustajien varusta ja matkareittiä koskevia yksityiskohtia, joiden avulla toimivaltaiset viranomaiset voivat yksilöidä ne lentomatkatustajat, jotka muodostavat riskin sisäiselle turvallisuudelle.
- (16) Mahdollisia tietojen siirtämistapoja on tällä hetkellä kaksi: "kysyntämenetelmässä" tietoja pyytävän jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat päästä lentoliikenteen harjoittajan varausjärjestelmään ja saada (kysyntä) jäljennöksen tarvittavista PNR-tiedoista, ja "tarjontamenetelmässä" lentoliikenteen harjoittajat siirtävät (tarjonta) tarvittavat PNR-tiedot niitä pyytävälle viranomaisille, jolloin lentoliikenteen harjoittajat voivat valvoa, mitä tietoja toimitetaan. "Tarjontamenetelmän" katsotaan takaavan korkeamman tietosuojan tason, ja sen olisi oltava pakollinen kaikille lentoliikenteen harjoittajille.

(¹) Neuvoston puitepäätös 2002/475/YOS, tehty 13 päivänä kesäkuuta 2002, terrorismin torjumisesta (EYVL L 164, 22.6.2002, s. 3).

- (17) Komissio kannattaa Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) ohjeita PNR-tietojen käytöstä. Nämä ohjeet olisi näin ollen otettava perustaksi, kun hyväksytään ne tuetut tietomuodot, joita lentoliikenteen harjoittajien on käytettävä PNR-tietojen toimittamisessa jäsenvaltioille. Jotta voidaan varmistaa, että tuetut tietomuodot ja lentoliikenteen harjoittajien toteuttamissa tiedonsiirroissa tarvittavat yhteyskäytännöt pannaan täytäntöön yhdenmukaisesti, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁽¹⁾ mukaisesti.
- (18) Jäsenvaltioiden olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että lentoliikenteen harjoittajat pystyvät täyttämään tämän direktiivin mukaiset velvollisuutensa. Jäsenvaltioiden olisi säädettävä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia, myös taloudellisia seuraamuksia, niille lentoliikenteen harjoittajille, jotka eivät täytä PNR-tietojen toimittamista koskevia velvollisuuksiaan.
- (19) Jokaisen jäsenvaltion olisi vastattava terrorismirikoksiin ja vakavaan rikollisuuteen liittyvien mahdollisten uhkien arvioinnista.
- (20) Ottaen täysimääräisesti huomioon oikeus henkilötietojen suojaan ja syrjimättömyyteen, mitään päätöstä, joka aiheuttaa yksilölle haitallisia oikeusvaikutuksia tai vaikuttaa häneen merkittävästi, ei pitäisi tehdä pelkästään PNR-tietojen automaattisen käsittelyn perusteella. Euroopan unionin perusoikeuskirjan 8 ja 21 artiklan mukaisesti tällainen päätös ei myöskään saisi käsittää minkäänlaista syrjintää, joka perustuu sukupuoleen, rotuun, ihonväriin, etniseen tai sosiaaliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, varallisuuteen, syntyperään, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen. Komission olisi myös otettava nämä periaatteet huomioon, kun se tarkastelee tämän direktiivin soveltamista.
- (21) Jäsenvaltioiden ei pitäisi missään olosuhteissa kiertää PNR-tietojen käsittelyn tulosten perusteella pakolaisten oikeusasemaa koskevan 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdyn yleissopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyllä pöytäkirjalla, mukaisia kansainvälisiä velvollisuuksiaan eikä evätä turvapaikanhakijoilta unionin alueelle pääsemiseksi turvallisia ja toimivia laillisia väyliä, jotta he voivat käyttää oikeuttaan kansainväliseen suojeluun.
- (22) Tätä direktiiviä sovellettaessa olisi varmistettava, että perusoikeuksia ja oikeutta yksityisyyteen sekä oikeasuhteisuusperiaatetta kunnioitetaan täysipainoisesti, kun otetaan huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen viimeaikaisen asiaankuuluvan oikeuskäytännön periaatteet. Soveltamisessa olisi myös tosiasiallisesti saavutettava tarpeellisuutta ja oikeasuhteisuutta koskevat tavoitteet, jotta unionin tunnustamat yleiset edut toteutuisivat ja jotta voitaisiin huolehtia tarpeesta suojella muiden oikeuksia ja vapauksia terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden torjunnassa. Tämän direktiivin soveltamisen olisi oltava asianmukaisesti perusteltua ja olisi annettava tarvittavat takeet siitä, että PNR-tietojen tallentaminen, analysoiminen, toimittaminen tai käyttö on lainmukaista.
- (23) Jäsenvaltioiden olisi vaihdettava saamiaan PNR-tietoja keskenään ja Europolin kanssa silloin kun sen katsotaan olevan tarpeen terrorismirikosten tai vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista, tutkimista tai tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten. Matkustajatietoyksiköiden olisi tarvittaessa välitettävä PNR-tietojen käsittelyn tulokset viipymättä muiden jäsenvaltioiden matkustajatietoyksiköille lisätutkimuksia varten. Tämän direktiivin säännökset eivät saisi vaikuttaa muihin poliisin ja muiden lainvalvontaviranomaisten sekä oikeusviranomaisten välistä tietojenvaihtoa koskeviin unionin säädöksiin, joihin kuuluvat muun muassa neuvoston päätös 2009/371/YOS⁽²⁾ ja neuvoston puitepäätös 2006/960/YOS⁽³⁾. Tällaista PNR-tietojen olisi säänneltävä poliisi- ja oikeudellisessa yhteistyössä sovellettavien sääntöjen mukaisesti vaarantamatta perusoikeuskirjassa, yleissopimuksessa N:o 108 ja Euroopan ihmisoikeussopimuksessa edellytettyä yksityisyyden ja henkilötietojen suojan korkeaa tasoa.
- (24) Jäsenvaltioiden välinen PNR-tietojen turvallinen vaihto olisi varmistettava minkä tahansa jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten väliseen yhteistyöhön tarkoitettuna olemassa olevan kanavan kautta ja Europolin kanssa erityisesti Europolin suojatun tiedonvaihtoverkkosovelluksen (SIENA) kautta.

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

(2) Neuvoston päätös 2009/371/YOS, tehty 6 päivänä huhtikuuta 2009, Euroopan poliisiviraston (Europol) perustamisesta (EUVL L 121, 15.5.2009, s. 37).

(3) Neuvoston puitepäätös 2006/960/YOS, tehty 18 päivänä joulukuuta 2006, Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta (EUVL L 386, 29.12.2006, s. 89).

- (25) PNR-tietojen säilytysajan olisi oltava niin pitkä kuin on tarpeen ja oikeassa suhteessa siihen, mikä on tarpeen terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista, tutkimista ja syytetoimia varten. PNR-tietojen luonteen ja käyttötarkoitusten vuoksi tietoja on säilytettävä riittävän kauan, jotta niitä voidaan käyttää analyysien laatimisessa ja tutkimuksissa. Suhteettoman käytön välttämiseksi on tarpeen, että ensivaiheen kuluttua tiedoista erotetaan tunnistamisen mahdollistavat tiedot tiedonosia häivyttämällä. Korkeatasoisimman tietosuojan varmistamiseksi oikeus tutustua kaikkiin PNR-tietoihin, jotka mahdollistavat rekisteröidyn välittömän tunnistamisen, olisi ensivaiheen jälkeen myönnettävä vain hyvin tiukkojen ja rajoitettujen edellytysten täytyessä.
- (26) Kun toimivaltaiselle viranomaiselle on siirretty tietyt PNR-tiedot, joita käytetään tietyssä rikostutkinnassa tai tiettyjen syytetoimien yhteydessä, näiden tietojen säilyttämiseen toimivaltaisen viranomaisen toimesta olisi sovellettava kansallista oikeutta, tässä direktiivissä vahvistetuista säilytysajoista riippumatta.
- (27) Kussakin jäsenvaltiossa matkustajatietoyksikön ja toimivaltaisten viranomaisten toimesta tapahtuvaan PNR-tietojen käsittelyyn olisi sovellettava henkilötietojen suojaan koskevan kansallisen lain tasoa, neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS⁽¹⁾ ja tässä direktiivissä vahvistettujen erityisten tietosuojavaatimusten mukaisesti. Viittaukset puitepäätökseen 2008/977/YOS olisi katsottava viittauksiksi tällä hetkellä voimassa olevaan lainsäädäntöön ja sen korvaavaan lainsäädäntöön.
- (28) Kun otetaan huomioon oikeus henkilötietojen suojaan, PNR-tietojen käsittelyyn liittyvien rekisteröityjen oikeuksien, kuten heidän oikeuteensa tutustua omiin tietoihinsa, oikaista niitä, poistaa ne tai rajoittaa niiden käyttöä tietokannassa sekä heidän oikeuksiensa vahingonkorvaukseen ja oikeudelliseen muutoksenhakuun, olisi oltava sekä puitepäätöksen 2008/977/YOS että perusoikeuskirjan ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen tarjoaman korkean tason suojan mukaisia.
- (29) Koska matkustajilla on oikeus saada tietoa henkilötietojensa käsittelystä, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että matkustajille annetaan helposti saatavilla ja ymmärrettävissä olevat tiedot PNR-tietojen keräämisestä ja niiden toimittamisesta matkustajatietoyksikölle sekä heidän oikeuksistaan rekisteröityinä.
- (30) Tämä direktiivi ei rajoita virallisten asiakirjojen julkisuusperiaatetta koskevan unionin ja kansallisen oikeuden soveltamista.
- (31) PNR-tietojen siirtäminen jäsenvaltioista kolmansiin maihin olisi sallittavaa ainoastaan tapauskohtaisesti ja noudattaen täysimääräisesti jäsenvaltioiden puitepäätöksen 2008/977/YOS nojalla vahvistamia säännöksiä. Jotta voidaan varmistaa henkilötietojen suoja, tällaisille siirroille olisi vahvistettava lisäedellytykset, jotka koskevat siirron tarkoitusta. Niihin olisi sovellettava myös tarpeellisuuden ja oikeasuhteisuuden periaatetta ja perusoikeuskirjan ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen tarjoamaa korkean tason suoja.
- (32) Puitepäätöksen 2008/977/YOS täytäntöönpanoa varten nimetyn kansallisen valvontaviranomaisen olisi vastattava myös jäsenvaltioiden tämän direktiivin nojalla hyväksymien säännösten soveltamiseen liittyvästä neuvonnasta ja seurannasta.
- (33) Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden mahdollisuuteen säätää kansallisessa laissaan sellaisten PNR-tietojen keräämistä ja käsittelyä koskevasta järjestelmästä, jotka ovat peräisin muilta kuin lentoliikennettä harjoittavilta talouden toimijoilta, kuten matkatoimistoilta ja matkanjärjestäjiltä, jotka suorittavat matkoihin liittyviä palveluja, mukaan lukien lentojen varaaminen, joita varten ne keräävät ja käsittelevät PNR-tietoja, taikka muilta kuin direktiivissä tarkoitetuilta liikenteenharjoittajilta, kunhan kyseinen kansallinen laki on unionin oikeuden mukainen.
- (34) Tämä direktiivi ei vaikuta rajavalvonnan toteuttamista koskeviin voimassa oleviin unionin sääntöihin tai unionin alueelle tuloa ja sieltä poistumista koskeviin unionin sääntöihin.
- (35) Henkilötietojen, myös PNR-tietojen, käsittelyä koskevien kansallisten säännösten oikeudellisten ja teknisten erojen vuoksi lentoliikenteen harjoittajat joutuvat mukautumaan erilaisiin vaatimuksiin toimitettavien tietotyyppien ja niiden edellytysten osalta, joiden mukaan tietoja on toimitettava toimivaltaisille kansallisille viranomaisille. Nämä

(¹) Neuvoston puitepäätös 2008/977/YOS, tehty 27 päivänä marraskuuta 2008, rikosasioissa tehtävässä poliisi- ja oikeudellisessa yhteistyössä käsiteltävien henkilötietojen suojaamisesta (EUVL L 350, 30.12.2008, s. 60).

erot saattavat heikentää toimivaltaisten kansallisten viranomaisten yhteistyön tehokkuutta terrorismirikosten tai vakavan rikollisuuden ennalta estämisessä, paljastamisessa, tutkimisessa sekä tällaisiin rikoksiin liittyvissä syytetoimissa. Sen vuoksi on tarpeen vahvistaa unionin tasolla PNR-tietojen siirtoja ja käsittelyä koskevat oikeudelliset kehykset.

- (36) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita, erityisesti oikeutta henkilötietojen ja yksityisyyden suojaan ja syrjintäkiellon periaatetta, sellaisina kuin ne on vahvistettu perusoikeuskirjan 8, 7 ja 21 artiklassa, ja se olisi näin ollen pantava täytäntöön sen mukaisesti. Tämä direktiivi on yhdenmukainen tietosuojaperiaatteiden kanssa, ja sen säännökset ovat puitepäätöksen 2008/977/YOS mukaiset. Lisäksi tässä direktiivissä säädetään suhteellisuusperiaatteen noudattamiseksi, että tiettyjen asioiden osalta on sovellettava tiukempia tietosuojasääntöjä kuin ne, jotka vahvistetaan puitepäätöksellä 2008/977/YOS.
- (37) Tämän direktiivin soveltamisalaa on rajoitettu mahdollisimman pitkälle siten, että PNR-tietoja voidaan säilyttää matkustajatietoyksiköissä enintään viisi vuotta, minkä jälkeen tiedot olisi poistettava, ja siten, että kuuden kuukauden pituisen ensivaiheen kuluttua tietoista olisi erotettava tunnistamisen mahdollistavat tiedot tiedonasia häivyttämällä, ja siten, että arkaluonteisten tietojen kerääminen ja käyttö olisi kiellettävä. Jotta voidaan varmistaa toiminnan tehokkuus ja tietosuojan korkea taso, jäsenvaltioiden on varmistettava, että riippumaton kansallinen valvontaviranomainen ja erityisesti tietosuojavastaava ovat vastuussa PNR-tietojen käsittelytapaan liittyvästä neuvonnasta ja valvonnasta. Kaikesta PNR-tietojen käsittelystä olisi laadittava loki tai muu dokumentaatio, jotta voidaan varmistaa sen lainmukaisuus ja omavalvonta ja taata tietojen eheys ja niiden käsittelyn turvallisuus. Jäsenvaltioiden olisi myös varmistettava, että matkustajille ilmoitetaan selkeästi ja yksityiskohtaisesti PNR-tietojen keräämisestä ja heidän oikeuksistaan.
- (38) Koska jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita eli sitä, että lentoliikenteen harjoittajat siirtävät PNR-tietoja ja että näitä tietoja käytetään terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla, unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (39) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdystä pöytäkirjassa N:o 21 olevan 3 artiklan mukaisesti nämä jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet haluavansa osallistua tämän direktiivin hyväksymiseen ja soveltamiseen.
- (40) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyä, Tanskan asemasta tehdystä pöytäkirjassa N:o 22 olevan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän direktiivin hyväksymiseen, se ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.
- (41) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001⁽¹⁾ 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti ja hän on antanut lausunnon 25 päivänä maaliskuuta 2011,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

Yleiset säännökset

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä direktiivissä säädetään:

- a) lentoliikenteen harjoittajien velvollisuudesta toimittaa EU:n ulkopuolisten lentojen matkustajien matkustajarekisteritiedot (PNR-tiedot) sekä
- b) edellä a alakohdassa tarkoitettujen tietojen käsittelystä, muun muassa niiden keräämisestä, käytöstä ja säilyttämisestä jäsenvaltioissa, sekä niiden vaihtamisesta jäsenvaltioiden kesken.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

2. Tämän direktiivin mukaisesti kerättyjä PNR-tietoja saa käsitellä vain terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista, tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten 6 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohdan mukaisesti.

2 artikla

Tämän direktiivin soveltaminen EU:n sisäisiin lentoihin

1. Jos jäsenvaltio päättää soveltaa tätä direktiiviä EU:n sisäisiin lentoihin, sen on ilmoitettava aikomuksestaan kirjallisesti komissiolle. Jäsenvaltio voi toimittaa tai peruuttaa tällaisen ilmoituksen milloin tahansa. Komissio julkaisee tämän ilmoituksen ja sitä koskevan mahdollisen peruutuksen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitettu ilmoitus on annettu, tämän direktiivin kaikkia säännöksiä sovelletaan EU:n sisäisiin lentoihin ja EU:n sisäisten lentojen PNR-tietoihin ikään kuin kyseessä olisivat EU:n ulkopuoliset lennot ja EU:n ulkopuolisten lentojen PNR-tiedot.

3. Jäsenvaltio voi päättää soveltaa tätä direktiiviä vain valikoituihin EU:n sisäisiin lentoihin. Tehdessään tällaisen päätöksen jäsenvaltion on valittava lennot, joita se pitää tarpeellisina tämän direktiivin tavoitteiden edistämiseksi. Jäsenvaltio voi milloin tahansa päättää muuttaa kyseistä EU:n sisäisten lentojen valikoimaa.

3 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 1) 'lentoliikenteen harjoittajalla' lentoliikenneyritystä, jolla on voimassa oleva liikennelupa tai muu vastaava lupa, jonka nojalla se voi kuljettaa matkustajia lentoteitse;
- 2) 'EU:n ulkopuolisella lennolla' mitä tahansa lentoliikenteen harjoittajan reitti- tai tilauslentoa, joka lennetään kolmannelta maasta ja jonka on määrä laskeutua jäsenvaltion alueelle tai joka lentää jäsenvaltion alueelta ja jonka on määrä laskeutua kolmanteen maahan, mukaan lukien molemmissa tapauksissa lennot, joihin sisältyy välilasku jäsenvaltioiden tai kolmansien maiden alueella;
- 3) 'EU:n sisäisellä lennolla' mitä tahansa lentoliikenteen harjoittajan reitti- tai tilauslentoa, joka lennetään jäsenvaltion alueelta ja jonka on määrä laskeutua yhden tai useamman muun jäsenvaltion alueelle ilman välilaskuja jonkin kolmannen maan alueelle;
- 4) 'matkustajalla' henkilöä, mukaan lukien vaihto- tai kauttakulkumatkustajat, lukuun ottamatta miehistön jäseniä, jota kuljetetaan tai on tarkoitus kuljettaa ilma-aluksella lentoliikenteenharjoittajan suostumuksella, joka käy ilmi matkustajaluetteloon kirjatuista henkilöistä;
- 5) 'matkustajarekisterillä' eli 'PNR:llä' kunkin matkustajan matkustustiedot sisältävää rekisteriä, joka sisältää kaikki ne tiedot, jotka lippuvarauksia tekevät sekä kuljetukseen osallistuvat lentoliikenteen harjoittajat tarvitsevat varausten käsittelyä ja valvontaa varten kunkin matkan osalta, jonka henkilö on varannut tai joka on varattu hänen puolestaan, riippumatta siitä, sisältyykö rekisteri varausjärjestelmään, lähtöselvitysjärjestelmään, jota käytetään lentomatkustajien lähtöselvityksen tekemiseksi, vai muuhun vastaavaan järjestelmään, jolla on samat toiminnot;
- 6) 'varausjärjestelmällä' lentoliikenteen harjoittajan sisäistä järjestelmää, johon PNR-tiedot kerätään varausten käsittelyä varten;
- 7) 'tarjontamenetelmällä' menetelmää, jossa lentoliikenteen harjoittajat siirtävät liitteessä I luetellut PNR-tiedot niitä pyytävän viranomaisen tietokantaan;

- 8) 'terrorismirikoksilla' neuvoston puitepäättöksen 2002/475/YOS 1–4 artiklassa tarkoitettuja kansallisessa laissa rikoksiksi määriteltyjä tekoja;
- 9) 'vakavalla rikollisuudella' liitteessä II lueteltuja tekoja, joista voidaan määrätä vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäiskesto on jäsenvaltion kansallisen oikeuden mukaan vähintään kolme vuotta;
- 10) 'tunnistamisen mahdollistavien tietojen erottamisella tiedonosia häivyttämällä' näiden tietojen osien, joiden avulla voisi olla mahdollista tunnistaa välittömästi matkustaja, saattamista käyttäjälle näkymättömiksi.

II LUKU

Jäsenvaltioiden velvollisuudet

4 artikla

Matkustajatietoyksikkö

1. Kunkin jäsenvaltion on perustettava tai nimettävä viranomainen, jolla on terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista, tutkimista tai syytetoimia koskeva toimivalta, tai tällaisen viranomaisen yksikkö, toimimaan matkustajatietoyksikkönä.
2. Matkustajatietoyksikkö vastaa:
  - a) PNR-tietojen keräämisestä lentoliikenteen harjoittajilta sekä kyseisten tietojen säilyttämisestä ja käsittelystä ja kyseisten tietojen tai niiden käsittelyn tulosten siirtämisestä 7 artiklassa tarkoitetuille viranomaisille;
  - b) sekä PNR-tietojen että kyseisten tietojen käsittelyn tulosten vaihtamisesta muiden jäsenvaltioiden matkustajatietoyksikköiden ja Europolin kanssa 9 ja 10 artiklan mukaisesti.
3. Matkustajatietoyksikön henkilöstön jäsenet voivat olla toimivaltaisten viranomaisten lähettämiä työntekijöitä. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että matkustajatietoyksiköllä on riittävät resurssit tehtäviensä hoitamiseksi.
4. Vähintään kaksi jäsenvaltiota (osallistuvat jäsenvaltiot) voi perustaa tai nimetä yhteisen viranomaisen toimimaan matkustajatietoyksikkönään. Tällaisen matkustajatietoyksikön on toimittava jossakin osallistuvassa jäsenvaltiossa, jolloin se katsotaan kaikkien osallistuvien jäsenvaltioiden kansalliseksi matkustajatietoyksiköksi. Osallistuvien jäsenvaltioiden on yhdessä sovittava matkustajatietoyksikön toimintaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä, ja niiden on noudatettava tässä direktiivissä säädettyjä vaatimuksia.
5. Kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle matkustajatietoyksikön perustamisesta kuukauden kuluessa sen perustamisesta, ja kyseinen jäsenvaltio voi muuttaa ilmoitustaan milloin tahansa. Komissio julkaisee ilmoituksen ja sen muutokset *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

5 artikla

Matkustajatietoyksikön tietosuojavastaava

1. Matkustajatietoyksikön on nimitettävä tietosuojavastaava, joka on vastuussa PNR-tietojen käsittelyn valvonnasta ja asiaankuuluvien suojatoimien täytäntöönpanosta.
2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että tietosuojavastaavilla on resurssit hoitaa tässä artiklassa tarkoitettut velvollisuutensa ja tehtävänsä tehokkaasti ja riippumattomasti.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rekisteröidyillä on oikeus ottaa yhteyttä keskitettynä yhteyspisteinä toimivaan tietosuojavastaavaan kaikissa kyseisen rekisteröidyn PNR-tietojen käsittelyyn liittyvissä asioissa.

6 artikla

PNR-tietojen käsittely

1. Asianomaisen jäsenvaltion matkustajatietyksikkö kerää lentoliikenteen harjoittajien siirtämät PNR-tiedot 8 artiklan mukaisesti. Jos lentoliikenteen harjoittajien siirtämiin PNR-tietoihin sisältyy muita kuin liitteessä I mainittuja tietoja, matkustajatietyksikön on poistettava tällaiset tiedot välittömästi ja pysyvästi niiden vastaanottamisen jälkeen.
2. Matkustajatietyksikkö saa käsitellä PNR-tietoja vain seuraavia tarkoituksia varten:
  - a) matkustajien arviointi ennen heidän aikataulunmukaista saapumistaan kyseiseen jäsenvaltioon tai lähtöään sieltä, jotta voidaan tunnistaa henkilöt, joista 7 artiklassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten ja tarvittaessa 10 artiklan nojalla myös Europolin on tehtävä lisätutkimuksia, koska he saattavat olla osallisina terrorismirikoksessa tai vakavassa rikollisuudessa;
  - b) vastaaminen tapauskohtaisesti toimivaltaisilta viranomaisilta saatuun asianmukaisesti perusteltu ja riittäviin havaintoihin perustuvan pyyntöön toimittaa PNR-tietoja ja käsitellä niitä yksittäisissä tapauksissa terrorismirikosten tai vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista, tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten sekä tällaisen käsittelyn tulosten toimittaminen toimivaltaisille viranomaisille tai tarpeen mukaan Europolille;
  - c) PNR-tietojen analysointi kriteereiden päivittämiseksi tai uusien määrittelemiseksi 3 kohdan b alakohdan nojalla toteutettujen arviointien suorittamista varten, jotta voidaan tunnistaa terrorismirikoksissa tai vakavassa rikollisuudessa mahdollisesti osallisina olevat henkilöt.
3. Edellä 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettu matkustajatietyksikkö voi arviointia toteuttaessaan:
  - a) verrata PNR-tietoja terrorismirikosten tai vakavan rikollisuuden ennalta estämisen, paljastamisen, tutkinnan sekä tällaisiin rikoksiin liittyvien syytetoimien kannalta olennaisiin tietokantoihin, kuten etsittyjä tai kuulutuksen kohteena olevia henkilöitä tai esineitä koskeviin tietokantoihin, tällaisiin tietokantoihin sovellettavien unionin, kansainvälisten ja kansallisten sääntöjen mukaisesti; tai
  - b) käsitellä PNR-tietoja ennalta määritettyjen kriteerien mukaisesti.
4. Ennalta määrättyjen kriteerien mukaisesti 3 kohdan b alakohdan nojalla toteutettava matkustajien arviointi ennen heidän aikataulunmukaista saapumistaan jäsenvaltioon tai lähtöään sieltä on suoritettava syrjimättömästi. Näiden ennalta määrättyjen kriteerien on oltava kohdennettuja, oikeasuhteisia ja selkeitä. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että matkustajatietyksiköt vahvistavat ja säännöllisesti tarkistavat nämä kriteerit yhteistyössä 7 artiklassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten kanssa. Arviointikriteerit eivät saa missään olosuhteissa perustua henkilön rotuun tai etniseen alkuperään, poliittisiin mielipiteisiin, uskonnolliseen tai filosofiseen vakaumukseen, ammattiliiton jäsenyyteen eivätkä terveydentilaa, sukupuolielämää tai sukupuolista suuntautuneisuutta koskeviin tietoihin.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 2 kohdan a alakohdan nojalla suoritettujen automaattisten PNR-tietojen käsittelyn tuloksena saavat osumat tarkistetaan yksittäin, ei-automattisen käsittelyn keinoin, jotta voidaan arvioida, onko 7 artiklassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten ryhdyttävä kansallisen oikeuden mukaisiin toimiin.
6. Jäsenvaltion matkustajatietyksikön on toimitettava PNR-tiedot tai 2 kohdan a alakohdan mukaisesti tunnistettujen henkilöiden PNR-tiedot tai näiden tietojen käsittelyn tulokset lisätutkimuksia varten 7 artiklassa tarkoitetuille saman jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille. Tällaiset tiedonsiirrot on tehtävä ainoastaan tapauskohtaisesti, ja PNR-tietoja automaattisesti käsiteltäessä yksittäisen tarkistuksen jälkeen ei-automattisen käsittelyn keinoin.
7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tietosuojavastaavalla on pääsy matkustajatietyksikön käsittelemiin tietoihin. Jos tietosuojavastaava katsoo, että tietojenkäsittely on ollut laitonta, hän voi saattaa asian kansallisen valvontaviranomaisen käsiteltäväksi.
8. Matkustajatietyksikkö saa suorittaa PNR-tietojen tallentamista, käsittelyä ja analysointia ainoastaan yhdessä tai useammassa turvallisessa paikassa, joka sijaitsee jäsenvaltioiden alueella.

9. Edellä tämän artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen matkustajia koskevien arviointien seuraukset eivät saa heikentää unionin vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvien henkilöiden oikeutta tulla asianomaisen jäsenvaltion alueelle Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY⁽¹⁾ mukaisesti. Lisäksi jos arvioinnit toteutetaan jäsenvaltioiden välisten EU:n sisäisten lentojen osalta, joihin sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 562/2006⁽²⁾, näiden arviointien seurausten on oltava kyseisen asetuksen mukaisia.

7 artikla

Toimivaltaiset viranomaiset

1. Kunkin jäsenvaltion on laadittava luettelo toimivaltaisista viranomaisista, joilla on oikeus pyytää tai ottaa vastaan matkustajatietoyksiköltä PNR-tietoja tai näiden tietojen käsittelyn tuloksia tehdäkseen niitä koskevia lisätutkimuksia tai toteuttaakseen tarvittavat toimenpiteet terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista, tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuilla viranomaisilla on terrorismirikosten tai vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista, tutkintaa tai tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia koskeva toimivalta.

3. Kunkin jäsenvaltion on toimitettava 9 artiklan 3 kohdan soveltamiseksi komissiolle luettelo toimivaltaisista viranomaisistaan viimeistään 25 päivänä toukokuuta 2017, ja se voi muuttaa ilmoitustaan milloin tahansa. Komissio julkaisee ilmoituksen ja siihen mahdollisesti tehdyt muutokset *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

4. Jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat jatkokäsittää matkustajatietoyksiköltä vastaanotettuja PNR-tietoja tai PNR-tietojen käsittelyn tuloksia vain tiettyyn tarkoitukseen, kuten terrorismirikosten tai vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista, tutkintaa tai tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten.

5. Edellä oleva 4 kohta ei vaikuta kansallisen oikeuden mukaisiin lainvalvonta- tai tuomiovaltuuksiin, jos tällaisen käsittelyn perusteella tapahtuvien lainvalvontatoimien yhteydessä tulee esiin muita rikoksia tai viitteitä sellaisista.

6. Toimivaltaiset viranomaiset eivät saa tehdä yksinomaan PNR-tietojen automaattisen käsittelyn perusteella mitään päätöstä, jolla on henkilön kannalta kielteinen oikeusvaikutus tai joka vaikuttaa häneen merkittävästi. Tällaisia päätöksiä ei saa tehdä henkilön rodun tai etnisen alkuperän, poliittisten mielipiteiden, uskonnollisen tai filosofisen vakaumuksen, ammattiliiton jäsenyyteen eikä terveydentilaa, sukupuolielämää tai sukupuolista suuntautuneisuutta koskevien tietojen perusteella.

8 artikla

Lentoliikenteen harjoittajien tietojensirtoa koskevat velvollisuudet

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että lentoliikenteen harjoittajat toimittavat ”tarjontamenetelmällä” liitteessä I luetellut PNR-tiedot, siltä osin kuin ne ovat jo keränneet tällaiset tiedot tavanomaisen liiketoimintansa yhteydessä, sen jäsenvaltion matkustajatietoyksikön tietokantaan, jonka alueelle lennon on määrä laskeutua tai jonka alueelta lento lähtee. Jos kyseessä on yhden tai useamman lentoliikenteen harjoittajan yhteistunnuksin suorittama lento, velvollisuus toimittaa kaikkien lennon matkustajien PNR-tiedot koskee sitä lentoliikenteen harjoittajaa, joka operoi lennon. Jos EU:n ulkopuoliseen lentoon kuuluu yksi tai useampia välilaskuja eri jäsenvaltioiden lentokentille, lentoliikenteen harjoittajien on toimitettava kaikkien matkustajien PNR-tiedot kaikkien asianomaisten jäsenvaltioiden matkustajatietoyksiköille. Tätä sovelletaan myös kun EU:n sisäiseen lentoon kuuluu yksi tai useampia välilaskuja eri jäsenvaltioiden lentokentille, mutta vain niiden PNR-tietoja keräävien jäsenvaltioiden osalta, jotka keräävät EU:n sisäisten lentojen PNR-tietoja.

(¹) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (EY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77).

(²) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 562/2006, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2006, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta yhteisön säännöstä (Schengenin rajasäännöstä) (EUVL L 105, 13.4.2006, s. 1).

2. Mikäli lentoliikenteen harjoittajat ovat keränneet liitteessä I olevassa 18 kohdassa lueteltuja API-tietoja, mutta eivät säilytä niitä samoin teknisin keinoin kuin muita PNR-tietoja, jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että lentoliikenteen harjoittajat toimittavat ”tarjontamenetelmällä” myös nämä tiedot 1 kohdassa tarkoitettujen jäsenvaltion matkustajatietyksikköön. Tällaisessa siirrossa tämän direktiivin kaikkia säännöksiä sovelletaan API-tietoihin.
3. Lentoliikenteen harjoittajien on toimitettava PNR-tiedot sähköisesti käyttäen yhteistä yhteyskäytäntöä ja tuettuja tietomuotoja, jotka vahvistetaan 17 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tarkastelumenettelyjen mukaisesti, tai teknisten ongelmien sattuessa käyttäen mitä tahansa muuta soveltuvaa tapaa, joka takaa asianmukaisen tietoturvan tason, seuraavasti:
  - a) 24–48 tuntia ennen lennon aikataulunmukaista lähtöaikaa; ja
  - b) välittömästi lähtöportin sulkeuduttua eli kun matkustajat ovat nousseet ilma-alukseen lähtöön valmistautumista varten eikä matkustajia voi enää nousta ilma-alukseen tai poistua siitä.
4. Jäsenvaltioiden on sallittava, että lentoliikenteen harjoittajat rajoittavat 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen siirrot kyseisen kohdan a alakohdassa tarkoitettujen siirtojen päivityksiin.
5. Kun pääsy PNR-tietoihin on tarpeen terrorismirikoksiin tai vakavaan rikollisuuteen liittyvään määrättyyn ja tosiasialliseen uhkaan reagoimiseksi, lentoliikenteen harjoittajien on tapauskohtaisesti ja matkustajatietyksikön kansallisen oikeuden mukaisesti esittämästä pyynnöstä siirrettävä PNR-tietoja muinakin ajankohtina kuin 3 kohdassa mainittuina ajankohtina.

9 artikla

Tietojenvaihto jäsenvaltioiden välillä

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että matkustajatietyksikkö toimittaa 6 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti tunnistamiensa henkilöiden kaikki olennaiset ja välttämättömät PNR-tiedot tai niiden käsittelyn tulokset toisten jäsenvaltioiden vastaaville matkustajatietyksiköille. Vastaanottavien jäsenvaltioiden matkustajatietyksiköiden on toimitettava vastaanotetut tiedot toimivaltaisille viranomaisilleen 6 artiklan 6 kohdan mukaisesti.
2. Jäsenvaltion matkustajatietyksiköllä on oikeus tarvittaessa pyytää minkä tahansa toisen jäsenvaltion matkustajatietyksikköä toimittamaan sen tietokantaan tallennettuja PNR-tietoja, joista ei ole vielä 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti erotettu tunnistamisen mahdollistavia tiedonosa häivyttämällä, ja tarvittaessa myös näiden tietojen minkä tahansa käsittelyn tuloksen, jos se on jo toteutettu 6 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti. Tällainen on perusteltava asianmukaisesti. Se voi perustua mihin tahansa yksittäiseen tiedonosaan tai tällaisten osien yhdistelmään, sen mukaan minkä pyytävä matkustajatietyksikkö katsoo olevan tarpeen terrorismirikosten tai vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista, tutkintaa tai tällaisiin rikoksiin liittyviä syytöksiä varten. Matkustajatietyksikön on toimitettava pyydyt tiedot niin pian kuin mahdollista. Mikäli pyydyistä tiedoista on erotettu tunnistamisen mahdollistavat tiedot tiedonosa häivyttämällä 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti, matkustajatietyksikkö toimittaa PNR-tiedot kokonaisuudessaan vain, jos voidaan kohtuudella olettaa tietojen olevan tarpeen 6 artiklan 2 kohdan b alakohdan soveltamiseksi ja vain kun 12 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on antanut tähän luvan.
3. Jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat pyytää suoraan minkä tahansa toisen jäsenvaltion matkustajatietyksikköä toimittamaan sen tietokantaan tallennettuja PNR-tietoja ainoastaan kun se on hätätilanteissa tarpeen ja 2 kohdassa säädetyn edellytyksin. Toimivaltaisten viranomaisten esittämät pyynnöt on perusteltava. Jäljennös pyynnöstä on aina lähetettävä pyynnön esittäneen jäsenvaltion matkustajatietyksikölle. Kaikissa muissa tapauksissa toimivaltaisten viranomaisten on ohjattava pyyntönsä oman jäsenvaltionsa matkustajatietyksikön kautta.
4. Poikkeuksellisesti, jos pääsy PNR-tietoihin on tarpeen terrorismirikoksia tai vakavaa rikollisuutta koskevaan määrättyyn ja tosiasialliseen uhkaan reagoimiseksi, jäsenvaltion matkustajatietyksiköllä on oikeus pyytää toisen jäsenvaltion matkustajatietyksiköltä PNR-tietoja 8 artiklan 5 kohdan mukaisesti ja toimittaa tiedot pyynnön esittäneelle matkustajatietyksikölle.
5. Tämän artiklan mukainen tietojenvaihto voi tapahtua minkä tahansa jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten väliseen yhteistyöhön tarkoitettuna olemassa olevan kanavan kautta. Pyyntö esitetään ja tietojenvaihto tapahtuu kanavan

käyttökielellä. Kun jäsenvaltiot antavat 4 artiklan 5 kohdan mukaiset ilmoituksensa, niiden on samalla ilmoitettava komissiolle myös niiden yhteyspisteiden yhteystiedot, joille pyynnöt voidaan hätätapauksissa lähettää. Komissio antaa saamansa yhteystiedot tiedoksi jäsenvaltioille.

10 artikla

Europolin pääsyä PNR-tietoihin koskevat ehdot

1. Europolilla on oikeus pyytää jäsenvaltioiden matkustajatietyksiköiltä PNR-tietoja tai näiden tietojen käsittelyn tuloksia toimivaltansa rajoissa ja kun se on tarpeen sen tehtävien hoitamiseksi.
2. Europol voi tapauskohtaisesti toimittaa minkä tahansa jäsenvaltion matkustajatietyksikölle asianmukaisesti perustellun sähköisen pyynnön tiettyjen PNR-tietojen tai näiden tietojen käsittelyn tulosten toimittamisesta Europolin kansallisen yksikön kautta. Europol voi toimittaa tällaisen pyynnön, mikäli tämä on ehdottomasti tarpeen tukemaan ja vahvistamaan jäsenvaltioiden toimia, joilla ennalta estetään, paljastetaan tai tutkitaan määrättyä terrorismirikosta tai vakavaa rikollisuutta, edellyttäen että tämä rikos tai rikollisuus kuuluu Europolin toimivaltaan päätöksen 2009/371/YOS mukaisesti. Mainitussa pyynnössä on esitettävä riittävän painavat syyt sille, että Europol katsoo PNR-tietojen tai niiden käsittelyn tulosten toimittamisen edistävän merkittävästi kyseisen rikoksen ennalta estämistä, paljastamista tai tutkimista.
3. Europol ilmoittaa päätöksen 2009/371/YOS 28 artiklan mukaisesti nimitetyille tietosuojavastaavalle jokaisesta tämän artiklan nojalla tapahtuneesta tietojenvaihdosta.
4. Tämän artiklan nojalla tapahtuva tiedonvaihto on toteutettava SIENAn kautta ja päätöksen 2009/371/YOS mukaisesti. Pyyntö esitetään ja tietojenvaihto tapahtuu SIENAn käyttökielellä.

11 artikla

Tietojen siirtäminen kolmansiin maihin

1. Jäsenvaltio voi toimittaa 12 artiklan mukaisesti matkustajatietyksikössä talletettuja PNR-tietoja ja kyseisten tietojen käsittelyn tulokset kolmannelle valtiolle vain tapauskohtaisesti ja jos:
  - a) puitepäätöksen 2008/977/YOS 13 artiklassa säädetyt edellytykset täyttyvät;
  - b) siirto on tarpeen tämän direktiivin soveltamiseksi 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkoitusta varten;
  - c) kyseinen kolmas maa suostuu siihen, että se siirtää tiedot toiseen kolmanteen maahan vain jos se on ehdottoman tarpeen tämän direktiivin soveltamiseksi 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkoitusta varten ja vain kyseisen jäsenvaltion etukäteisellä suostumuksella; ja
  - d) samat edellä 9 artiklan 2 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät.
2. Siitä poiketen, mitä puitepäätöksen 2008/977/YOS 13 artiklan 2 kohdassa säädetään, PNR-tietojen siirtäminen ilman sen jäsenvaltion etukäteissuostumusta, jolta tiedot saadaan, on poikkeuksellisissa olosuhteissa sallittua vain, jos:
  - a) tietojen siirto on olennaisen tärkeää jäsenvaltion tai kolmannen valtion terrorismirikoksia tai vakavaa rikollisuutta koskevaan määrättyyn ja tosiasialliseen uhkaan vastaamiseksi;
  - b) eikä etukäteissuostumusta voida saada ajoissa.

Suostumuksen antamisesta vastaavalle viranomaiselle on ilmoitettava välittömästi asiasta, siirtäminen on kirjattava asianmukaisesti ja se on tarkistettava jälkikäteen.

3. Jäsenvaltiot voivat siirtää PNR-tietoja kolmansien maiden toimivaltaisille viranomaisille ainoastaan tämän direktiivin mukaisten ehtojen mukaisesti ja varmistettuaan, että vastaanottajat aikovat käyttää tietoja näiden ehtojen ja suojakeinojen mukaisesti.
4. Tiedot siirtäneen jäsenvaltion tietosuojavastaavalle on ilmoitettava aina, kun jäsenvaltio siirtää PNR-tietoja tämän artiklan mukaisesti.

12 artikla

Tietojen säilytysaika ja tunnistamisen mahdollistavien tiedonosien erottaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lentoliikenteen harjoittajien matkustajätietoyksikölle toimittamia PNR-tietoja säilytetään matkustajätietoyksikön tietokannassa viiden vuoden ajan sen jälkeen, kun ne on toimitettu sen jäsenvaltion matkustajätietoyksikölle, jonka alueelle lento laskeutui tai jonka alueelta se lähti.
2. Kun kuuden kuukauden määräaika 1 kohdassa tarkoitettu PNR-tietojen siirtämisestä matkustajätietoyksikölle on umpeutunut, kaikista PNR-tiedoista on erotettava häivyttämällä seuraavat tiedonosat, joiden avulla voisi olla mahdollista tunnistaa välittömästi matkustaja, johon PNR-tiedot liittyvät:
  - a) nimi/nimet, mukaan lukien muiden PNR-tiedoissa mainittujen yhdessä matkustavien matkustajien nimet ja lukumäärä;
  - b) osoite ja muut yhteystiedot;
  - c) kaikki maksutapaa koskevat tiedot, myös laskutusosoite, sikäli kuin ne sisältävät tietoja, joiden avulla voisi olla mahdollista tunnistaa välittömästi matkustaja, johon PNR-tiedot liittyvät, tai muita henkilöitä;
  - d) kanta-asiakastiedot;
  - e) yleiset huomautukset siltä osin kuin niihin sisältyy tietoja, joiden avulla voisi olla mahdollista välittömästi tunnistaa matkustaja, johon PNR-tiedot liittyvät; ja
  - f) matkustajan ennakkotiedot (API-tiedot), jos sellaisia on kerätty.
3. Kun 2 kohdassa tarkoitettu kuuden kuukauden määräaika on umpeutunut, PNR-tiedot saa luovuttaa kokonaisuudessaan vain, kun voidaan
  - a) kohtuudella olettaa, että se on tarpeen 6 artiklan 2 kohdan b alakohdan soveltamiseksi, ja
  - b) luovuttamisen on hyväksynyt:
    - i) oikeusviranomainen tai
    - ii) muu kansallinen viranomainen, jolla on kansallisen oikeuden mukainen toimivalta arvioida tietojen luovuttamista koskevien edellytysten täyttymistä, edellyttäen, että matkustajätietoyksikön tietosuojavastaavaa on informoitu asiasta ja että tämä on toteuttanut jälkiarvioinnin.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että PNR-tiedot pysyvästi poistetaan sen jälkeen kun 1 kohdassa tarkoitettu määräaika on umpeutunut. Tämä velvoite ei koske tapauksia, joissa määrätty PNR-tiedot on siirretty toimivaltaiselle viranomaiselle ja niitä käytetään määrättyssä tapauksessa terrorismirikosten tai vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista, tutkintaa tai syytetoimia varten, jolloin tällaisten tietojen säilyttämiseen toimivaltaisen viranomaisen toimesta sovelletaan kansallista lakia.
5. Matkustajätietoyksikön on säilytettävä 6 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen käsittelyn tulokset vain niin kauan, että osumasta voidaan ilmoittaa toimivaltaisille viranomaisille ja 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti muiden jäsenvaltioiden matkustajätietoyksiköille. Jos automaattisen käsittelyn tulos osoittautuu 6 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuun ei-automaattisiin keinoihin tehdyn yksittäisen tarkistuksen jälkeen negatiiviseksi, se voidaan kuitenkin tallentaa myöhempien virheosumien välttämiseksi tämän artiklan 4 kohdan nojalla siihen asti, kun taustalla olevat tiedot on poistettu.

13 artikla

Henkilötietojen suojaaminen

1. Kunkin jäsenvaltion on säädettävä, että tämän direktiivin mukaisen henkilötietojen käsittelyn osalta kaikilla matkustajilla on samat oikeudet suojata omat henkilötietonsa, tutustua niihin ja oikaista tai poistaa ne tai rajoittaa niiden käyttöä sekä oikeus vahingonkorvaukseen ja oikeudellisiin muutoksenhakukeinoihin kuin ne oikeudet, jotka on vahvistettu unionin ja kansallisessa oikeudessa sekä puitepäätöksen 2008/977/YOS 17, 18, 19 ja 20 artiklan täytäntöönpanossa. Tätä varten on sovellettava kyseisiä artikloja.

2. Kunkin jäsenvaltion on säädettävä, että puitepäätöksen 2008/977/YOS 21 ja 22 artiklan täytäntöönpanoa varten kansallisessa oikeudessa annettuja tietojenkäsittelyn luottamuksellisuutta ja tietoturvaa koskevia säännöksiä, sovelletaan myös kaikkeen tämän direktiivin nojalla tapahtuvaan henkilötietojen käsittelyyn.

3. Tämä direktiivi ei estä soveltamasta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 95/46/EY⁽¹⁾ lentoliikenteen harjoittajien suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn eikä etenäkään rajoita heidän velvollisuuttaan toteuttaa asianmukaisia teknisiä ja organisatorisia toimenpiteitä henkilötietojen turvan ja luottamuksellisuuden suojelemiseksi.

4. Jäsenvaltioiden on kiellettävä sellaisten PNR-tietojen käsittely, jotka paljastavat henkilön rodun tai etnisen alkuperän, poliittiset mielipiteet, uskonnollisen tai filosofisen vakaumuksen, ammattiliiton jäsenyyden, terveydentilan tai seksuaalielämän tai sukupuolisen suuntautumisen. Jos matkustajätietoyksikkö vastaanottaa PNR-tietoja, joista käy ilmi jokin tällainen tieto, kyseiset tiedot on välittömästi poistettava.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että matkustajätietoyksikkö säilyttää asiakirjat kaikista vastuullaan tapahtuvista tietojenkäsittelyjärjestelmistä ja -menettelyistä. Näihin asiakirjoihin on sisällyttävä ainakin:

- a) matkustajätietoyksikön organisaation ja PNR-tietojen käsittelystä vastaavan henkilöstön nimet ja yhteystiedot sekä eritasoiset valtuudet saada tietoja;
- b) muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja matkustajätietoyksiköiden tekemät pyynnöt;
- c) kaikki PNR-tietoja koskevat pyynnöt ja PNR-tietojen siirrot kolmansiin maihin.

Matkustajätietoyksikön on asetettava kaikki sellaiset asiakirjat pyynnöstä kansallisen valvontaviranomaisen saataville.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että matkustajätietoyksikkö pitää kirjaa ainakin seuraavista käsittelytoimista: tiedon keruu, hakeminen, luovuttaminen ja poistaminen. Tietojen hakemisen ja luovuttamisen osalta on erityisesti kirjattava muistiin toimen tarkoitus, päivämäärä ja aika sekä mahdollisuuksien mukaan PNR-tietoja hakeneen tai luovuttaneen henkilön henkilöllisyys ja näiden tietojen vastaanottajien henkilöllisyys. Tietoja saa käyttää ainoastaan todentamiseen, omavalvontaan, tietojen eheyden ja tietoturvallisuuden varmistamiseen taikka tarkastuksia varten. Matkustajätietoyksikön on asetettava kaikki asiakirjat pyynnöstä kansallisen valvontaviranomaisen saataville.

Näitä tietoja on säilytettävä viiden vuoden ajan.

7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että matkustajätietoyksikkö toteuttaa asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet ja menettelyt varmistaakseen PNR-tietojen käsittelyyn ja tietojen luonteeseen liittyviin riskeihin nähden asianmukaisen korkean turvallisuustason.

8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun henkilötietojen tietoturvaloukkaus todennäköisesti aiheuttaa suuren riskin rekisteröidyn henkilötietojen suojalle tai vaikuttaa rekisteröidyn yksityisyyteen haitallisesti, matkustajätietoyksikön on ilmoitettava tietoturvaloukkauksesta rekisteröidylle ja kansalliselle valvontaviranomaiselle ilman aiheetonta viivytystä.

14 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on annettava säännöt tämän direktiivin rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi.

Jäsenvaltioiden on erityisesti annettava säännöt lentoliikenteen harjoittajille määrättävistä seuraamuksista, myös taloudellisista seuraamuksista, jos ne eivät toimita tietoja 8 artiklan mukaisesti tai jos ne eivät toimita tietoja vaaditussa muodossa.

Näiden seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31).

15 artikla

Kansallinen valvontaviranomainen

1. Kunkin jäsenvaltion on säädettävä, että puitepäätöksen 2008/977/YOS 25 artiklassa tarkoitettu kansallinen valvontaviranomainen vastaa jäsenvaltioiden tämän direktiivin nojalla antamien säännösten soveltamisen valvonnasta omalla alueellaan ja tähän liittyvästä neuvonnasta. Sovelletaan puitepäätöksen 2008/977/YOS 25 artiklaa.
2. Näiden valvontaviranomaisten on toteutettava 1 kohdan mukaisia toimia perusoikeuksien suojelemiseksi henkilötietojen käsittelyssä.
3. Kaikkien kansallisten viranomaisten on:
  - a) käsiteltävä rekisteröityjen tekemiä valituksia ja tutkittava ne sekä ilmoitettava rekisteröidylle asian etenemisestä sekä näiden valituksia koskevista ratkaisuistaan kohtuullisen ajan kuluessa;
  - b) tarkastettava tietojen käsittelyn lainmukaisuus, tehtävä tutkimuksia, todentamisia ja tarkastuksia kansallisen oikeuden mukaisesti joko omasta aloitteestaan tai a alakohdassa tarkoitetun valituksen perusteella.
4. Kaikkien kansallisten valvontaviranomaisten on pyynnöstä annettava rekisteröidylle neuvontaa tämän direktiivin nojalla annetuissa säädöksissä vahvistettujen oikeuksien käytöstä.

III LUKU

Täytäntöönpanotoimenpiteet

16 artikla

Yhteiset yhteyskäytännöt ja tuetut tietomuodot

1. Kaikki lentoliikenteen harjoittajilta matkustajatietyksiköille tämän direktiivin soveltamista varten tehtävät PNR-tietojen siirrot on toteutettava sähköisesti antaen riittävät takeet toteutettavan tietojenkäsittelyn teknisistä turvatoimenpiteistä ja organisatorisista toimenpiteistä. Teknisten ongelmien sattuessa PNR-tiedot siirretään käyttäen mitä tahansa muuta soveltuvaa tapaa edellyttäen, että sama turvallisuuden taso ylläpidetään ja unionin tietosuojaoikeutta noudatetaan täysimääräisesti.
2. Vuoden kuluttua siitä, kun komissio on hyväksynyt 3 kohdan mukaisesti ensimmäisen kerran yhteiset yhteyskäytännöt ja tuetut tietomuodot, kaikki lentoliikenteen harjoittajilta matkustajatietyksiköille tämän direktiivin soveltamista varten tehtävät PNR-tietojen siirrot on toteutettava sähköisesti käyttäen kyseisiä yhteisten yhteyskäytäntöjen mukaisia suojattuja menettelyjä. Tällaisten käytäntöjen on oltava yhteisiä kaikille siirroille, jotta voidaan varmistaa PNR-tietojen turvallisuus siirron aikana. PNR-tiedot on siirrettävä käyttäen tuettuja tietomuotoja, jotta voidaan varmistaa, että kaikki osapuolet pystyvät lukemaan tietoja. Kaikkien lentoliikenteen harjoittajien on valittava ja ilmoitettava matkustajatietyksikölle se yhteinen yhteyskäytäntö ja tietomuoto, joita ne aikovat käyttää tietojen siirtämiseen.
3. Komissio laatii luettelon yhteisistä yhteyskäytännöistä ja tuetuista tietomuodoista ja tarvittaessa mukauttaa sitä täytäntöönpanosäädöksin. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 17 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
4. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan niin kauan kuin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen yhteisten yhteyskäytäntöjen ja tuettujen tietomuotojen käyttöä ei ole lopetettu.
5. Kunkin jäsenvaltion on vuoden kuluessa yhteisten yhteyskäytäntöjen ja tuettujen tietomuotojen 2 kohdassa tarkoitettua hyväksymispäivästä varmistettava, että toteutetaan tarvittavat tekniset toimenpiteet, joiden avulla näitä yhteisiä yhteyskäytäntöjä ja tietomuotoja voidaan käyttää.

*17 artikla***Komiteamenettely**

1. Komissiota avustaa komitea. Komitea on asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukainen komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi ja sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

*IV LUKU***Loppusäännökset***18 artikla***Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä**

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 25 päivänä toukokuuta 2018. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

*19 artikla***Uudelleentarkastelu**

1. Jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella, mukaan lukien 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tilastotietojen, komissio tarkastelee 25 päivänä toukokuuta 2020 kaikkia direktiivin osa-alueita ja esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen.
2. Komissio kiinnittää tarkastelussaan erityistä huomiota:
  - a) sovellettavien henkilötietojen suojaa koskevien sääntöjen noudattamiseen;
  - b) PNR-tietojen keräämisen ja käsittelyn tarpeellisuuteen ja oikeasuhteisuuteen kunkin tässä direktiivissä esitetyn tarkoituksen kannalta;
  - c) tietojen säilytysaikaan;
  - d) jäsenvaltioiden välisen tietojenvaihdon tehokkuuteen; ja
  - e) arviointien laatuun myös 20 artiklan nojalla kerättyjen tilastotietojen kannalta.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa kertomuksessa on tarkasteltava myös kaikkiin tai valikoituihin tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluviin EU:n sisäisiin lentoihin liittyvien PNR-tietojen pakollisen keräämisen ja siirtämisen tarpeellisuutta, oikeasuhteisuutta ja tehokkuutta. Komissio ottaa huomioon jäsenvaltioiden saamat kokemukset ja erityisesti niiden jäsenvaltioiden saamat kokemukset, jotka soveltavat tätä direktiiviä EU:n sisäisiin lentoihin 2 artiklan mukaisesti. Kertomuksessa on myös tarkasteltava tarvetta sisällyttää tämän direktiivin soveltamisalaan muita kuin lentoliikennettä harjoittavia talouden toimijoita, kuten matkatoimistot ja matkanjärjestäjät, jotka suorittavat matkoihin liittyviä palveluja, mukaan lukien lentojen varaaminen.

4. Tämän artiklan mukaisesti toteutetun tarkastelun perusteella komissio toimittaa tarvittaessa säädösehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle tämän direktiivin muuttamiseksi.

20 artikla

Tilastotiedot

1. Jäsenvaltioiden on vuosittain toimitettava komissiolle matkustajatietoyksiköille annetuista PNR-tiedoista määrättyjä tilastotietoja. Tällaisiin tilastoihin ei sisällytetä henkilötietoja.
2. Tilastotiedoissa on mainittava ainakin:
  - a) niiden matkustajien kokonaislukumäärä, joiden PNR-tiedot on kerätty ja vaihdettu;
  - b) niiden matkustajien lukumäärä, jotka on eritelty lisätutkimuksia varten;

21 artikla

Suhde muihin välineisiin

1. Jäsenvaltiot voivat edelleen soveltaa toimivaltaisten viranomaisten välistä tietojenvaihtoa koskevia kahden- tai monenvälisiä sopimuksia tai järjestelyjä, jotka ovat voimassa 24 päivänä toukokuuta 2016, mikäli tällaiset sopimukset tai järjestelyt eivät ole ristiriidassa tämän direktiivin kanssa.
2. Tämä direktiivi ei rajoita lentoliikenteen harjoittajien mahdollisuutta soveltaa direktiiviä 95/46/EY henkilötietojen käsittelyyn.
3. Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden tai unionin velvoitteisiin ja sitoumuksiin, jotka perustuvat kolmansien maiden kanssa tehtyihin kahden- tai monenvälisiin sopimuksiin.

22 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä direktiivi on osoitettu jäsenvaltioille perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä 27 päivänä huhtikuuta 2016.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

M. SCHULZ

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J.A. HENNIS-PLASSCHAERT

LIITE I

Lentoliikenteen harjoittajien keräämät matkustajarekisteritiedot (PNR-tiedot)

1. PNR-varaustunnus
2. Lipun varauspäivä/kirjoituspäivä
3. Suunniteltu (suunnitellut) matkustuspäivä(t)
4. Nimi (nimet)
5. Osoite ja yhteystiedot (puhelinnumero, sähköpostiosoite)
6. Kaikki maksutapaa koskevat tiedot, myös laskutusosoite
7. Tietyn PNR:n kaikki matkareittitiedot
8. Kanta-asiakastiedot
9. Matkatoimisto/matkatoimistovirkailija
10. Matkustajan matkustustilanne mukaan luettuina vahvistukset, lähtöselvitystilanne, viime hetkellä lennolta pois jääminen (no show) tai viime hetken lähtö ilman varausta (go show)
11. Jaetut PNR-tiedot
12. Yleiset huomautukset (mukaan lukien kaikki saatavilla olevat tiedot alle 18-vuotiaista ilman huoltajaa matkustavista alaikäisistä, kuten alaikäisen nimi ja sukupuoli, ikä, kieli tai kielet, jo(i)ta hän puhuu, lähdön yhteydessä huoltajana olleen henkilön nimi ja yhteystiedot sekä tieto siitä, mikä on hänen suhteensa alaikäiseen, saapumisen yhteydessä huoltajana olleen henkilön nimi ja yhteystiedot sekä tieto siitä, mikä on hänen suhteensa alaikäiseen, asiamies lähdön ja saapumisen yhteydessä)
13. Lipunkirjoituskentän tiedot, joihin kuuluvat lipun numero, lipun kirjoituspäivä ja yhdensuuntaiset liput sekä lipun hinnan ilmoittamista koskevat ATFQ-tiedot (Automated Ticket Fare Quote)
14. Istumapaikan numero ja muut paikkatiedot
15. Yhteistunnusten käyttöä koskevat tiedot
16. Kaikki matkatavaratiedot
17. Muiden PNR-tiedoissa olevien matkustajien määrä ja nimet
18. Matkustajan ennakkotiedot (Advance Passenger Information, API), jos sellaisia on kerätty (mm. asiakirjan tyyppi, numero, myöntämismaa ja voimassaoloaika, kansalaisuus, sukunimi, etunimi, sukupuoli, syntymäaika, lentoyhtiö, lennon numero, lähtöpäivä, saapumispäivä, lähtökenttä, saapumiskenttä, lähtöaika ja saapumisaika)
19. Kaikki aiemmin tehdyt muutokset 1–18 kohdassa lueteltuihin PNR-tietoihin.

LIITE II

3 artiklan 9 alakohdassa tarkoitettujen rikosten luettelo

1. rikollisjärjestöön osallistuminen
  2. ihmiskauppa
  3. lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja lapsipornografia
  4. huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laiton kauppa
  5. aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laiton kauppa
  6. lahjonta
  7. petokset, mukaan lukien unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvat petokset
  8. rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesu ja rahan, mukaan lukien euron, väärentäminen
  9. tietoverkkorikollisuus / kyberrikollisuus
  10. ympäristörikollisuus, mukaan lukien uhanalaisten eläinlajien ja uhanalaisten kasvilajien ja -lajikkeiden laiton kauppa
  11. laittomassa maahantulossa ja maassa oleskelussa avustaminen
  12. murha, vakavan ruumiinvamman aiheuttaminen
  13. ihmisen elinten ja kudosten laiton kauppa
  14. ihmisryöstö, vapaudenriisto ja panttivangiksi ottaminen
  15. järjestäytynyt varkausrikollisuus ja aseellinen ryöstö
  16. kulttuuriomaisuuden, mukaan lukien antiikki- ja taide-esineiden, laiton kauppa
  17. tuotteiden laiton väärentäminen ja jäljentäminen
  18. hallinnollisten asiakirjojen väärentäminen ja kaupankäynti väärennöksillä
  19. hormonivalmisteiden ja muiden kasvua edistävien aineiden laiton kauppa
  20. ydin- ja radioaktiivisten aineiden laiton kauppa
  21. raiskaus
  22. Kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovaltaan kuuluvat rikokset
  23. ilma-aluksen tai aluksen kaappaus
  24. tuhotyö
  25. varastettujen ajoneuvojen laiton kauppa
  26. teollisuusvakoilu.
-